

Europejski Rzecznik Praw
Obywatelskich

Sprawozdanie roczne 2014

**Europejski Rzecznik Praw
Obywatelskich**

**Sprawozdanie roczne
2014**

Spis treści

Wprowadzenie	4
1 Podsumowanie roku 2014	6
2 Najważniejsze zagadnienia	7
2.1. Przejrzystość	7
2.2. Przejrzystość lobbingu	8
2.3. Przejrzystość danych z badań klinicznych	11
2.4. Prawa podstawowe	12
2.5. Kwestie etyczne	13
2.6. Udział obywateli w procesie decyzyjnym w UE	14
2.7. Programy i projekty finansowane ze środków UE	15
2.8. Polityka konkurencji UE	17
3 Ile skarg otrzymaliśmy?	18
4 Na kogo składano skargi?	21
5 Czego dotyczyły skargi?	22
6 Uzyskane wyniki	23
7 Sposób rozpatrywania spraw	25
8 Przestrzeganie propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich	27
9 Relacje z instytucjami UE	28
9.1. Parlament Europejski	28
9.2. Komisja Petycji	28
9.3. Komisja Europejska	29
9.4. Inne instytucje i agencje UE	29
9.5. Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych	29
10 Sieć Rzeczników Praw Obywatelskich	31
11 Zasoby	34
11.1. Budżet	34
11.2. Korzystanie z zasobów	34
11.3. Zespół Rzecznik Praw Obywatelskich	35
Kontakt z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich	36

Wprowadzenie

Emily O'Reilly,
Europejska Rzecznik
Praw Obywatelskich

Cieszę się, że mogę przedstawić Państwu nasze Sprawozdanie roczne za 2014 r.

Był to wyjątkowo produktywny rok dla instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich – rozpoczęliśmy realizację naszej nowej strategii, zatytułowanej *W kierunku roku 2019*, kładąc większy nacisk na strategiczne zagadnienia administracji publicznej UE, które wpływają na miliony Europejczyków.

Poprzez zwiększenie widoczności i znaczenia naszej instytucji mamy nadzieję uzyskać większy pozytywny wpływ na przejrzystość i odpowiedzialność instytucji i agencji Unii Europejskiej z korzyścią dla wszystkich obywateli i mieszkańców UE.

#1

**EU Parliament
Photo**

#EPhoto: Emily O'Reilly was today re-elected by the [@Europarl_EN](#) as [@EUombudsman](#) #EPenary ombudsman.europa.eu/home.faces

Emily O'Reilly została w dniu dzisiejszym ponownie wybrana przez Parlament Europejski na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W 2014 r. włączyliśmy się w kluczowe debaty na szczęblu UE poprzez większe wykorzystanie naszych uprawnień do prowadzenia strategicznych dochodzeń z własnej inicjatywy. Uzyskaliśmy dobre wyniki naszego dochodzenia w sprawie przejrzystości negocjacji dotyczących transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP). Jako Rzecznik Praw Obywatelskich uczestniczyłam również we wspólnych działaniach na rzecz poprawy przejrzystości lobbingu w UE. Przeprowadziliśmy szereg dochodzeń w tej szeroko rozumianej kwestii, w tym dotyczących składu i przejrzystości grup ekspertów Komisji Europejskiej, a także efektu „drzwi obrotowych”.

Kontynuowaliśmy również rozpatrywanie znacznej liczby skarg od osób fizycznych, członków społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw oraz innych zainteresowanych stron, a jeszcze większej liczbie pomogliśmy znaleźć rozwiązanie ich problemów.

Pod koniec roku zostałam zaszczycona ponownym jednogłośnym wyborem przez Parlament Europejski przy poparciu ze strony wszystkich głównych grup politycznych. Odnowiłam przyrzeczenie, że będę niezależnie i energicznie pracować na rzecz obywateli UE i pomagać instytucjom UE w dążeniu do świadczenia jak najlepszych usług obywatelom i mieszkańcom Europy. ► #1 #1 #2

Nadal będę również, wspólnie ze wszystkimi pracownikami mojego biura, blisko współpracować z Parlamentem Europejskim oraz z krajowymi i regionalnymi rzecznikami praw obywatelskich.

Mam nadzieję, że lektura mojego drugiego sprawozdania rocznego będzie interesująca.

Strasburg, 16 lutego 2015 r.

Emily O'Reilly

#1

W dniu 16 grudnia 2014 r. Emily O'Reilly została ponownie wybrana na stanowisko.
<http://europa.eu/!Fq88tY>

#2

EP President

Congratulations to Emily O'Reilly for [@EUOmbudsman](#) re-election by [@Europarl_EN](#)! Big majority is testament to her commendable work done

Gratulacje dla Emily O'Reilly w związku z jej ponownym wyborem przez Parlament Europejski na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich! Uzyskana przez nią duża przewaga stanowi świadectwo wykonanej przez nią godnej pochwały pracy.

Rozdział 1

Podsumowanie roku 2014

Rok 2014 był ważny dla instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich: Rzecznik przystąpiła do realizacji swojej nowej strategii na rzecz większego wpływu, widoczności i znaczenia tej instytucji. Oto niektóre z najważniejszych wydarzeń 2014 r.:

Obejmując w październiku 2013 r. urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Emily O'Reilly zapowiedziała, że będzie korzystała z prawa do własnej inicjatywy w celu badania systemowych problemów w administracji UE w bardziej strategiczny sposób. Rzecznik pragnie zapewnić, aby praca jej urzędu stała się bardziej istotna pod względem głównych obaw zwykłych obywateli i mieszkańców Unii. W tym celu powołała koordynatora ds. dochodzeń z własnej inicjatywy, którego zadaniem jest kierowanie takimi dochodzeniami, wraz ze współpracownikami, aby były prowadzone szybko i efektywnie. Wiele spraw wykorzystanych w niniejszej sekcji jako przykłady otworzono z inicjatywy Rzecznika Praw Obywatelskich.

2.1. Przejrzystość

Skargi dotyczące braku przejrzystości w instytucjach UE stanowią najliczniejszą grupę wśród skarg wpływających do Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich. Od kilku lat 20–30 % skarg rozpatrywanych przez biuro Rzecznika dotyczy przejrzystości. Najczęstsze problemy związane z przejrzystością dotyczą odmowy udzielenia przez instytucje dostępu do dokumentów lub informacji. [Karta praw podstawowych Unii Europejskiej](#) gwarantuje obywatelom dostęp do dokumentów jawnych.

W 2014 r. Rzecznik wszczęła wiele dochodzeń w sprawie odmowy udzielenia przez instytucje dostępu do kluczowych dokumentów UE, uzyskując pozytywne wyniki tych dochodzeń. W rezultacie [Komisja Europejska](#) opublikowała dokumenty dotyczące wejścia Grecji do strefy euro, [Europejski Bank Centralny](#) (EBC) ujawnił pismo wysłane do rządu Irlandii w szczytowym okresie kryzysu, a Komisja udostępniła wewnętrzne dokumenty dotyczące wspólnej polityki rybołówstwa UE.

Sprawa Grecji, zgłoszona przez niemieckiego dziennikarza, dotyczyła dokumentów w sprawie greckich sprawozdań na temat przeliczania walut oraz korespondencji służb Komisji z władzami greckimi oraz z władzami innych państw członkowskich UE. #3

Ask the EU

@EUombudsman commends @EU_Commission for publishing 140 documents on Greece's 2001 entry into the Eurozone. #EU #rti [ombudsman.europa.eu/en/press/release/faces/en/53411/html.bookmark ...](https://ombudsman.europa.eu/en/press/release/faces/en/53411/html.bookmark)

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich chwali Komisję Europejską za opublikowanie 140 dokumentów dotyczących przystąpienia Grecji do strefy euro w 2001 r.

#4

Suzanne Lynch

@EUombudsman Emily O'Reilly welcomes release of #ECB letter. "The letter should clearly have been released much earlier." #Trichetletter

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly z zadowoleniem przyjęła ujawnienie pisma Europejskiego Banku Centralnego. „Pismo to oczywiście powinno być zostać ujawnione znacznie wcześniej”.

#2

Sprawa Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich z 2014 r. dotycząca pisma EBC do Irlandii.
<http://europa.eu/!Xj48Xm>

#5

European Movement

.@EUombudsman: @EU_Commission releases internal documents on Common Fisheries Policy: [ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/54519/html.bookmark](https://ec.europa.eu/ombudsman/europa.eu/en/press/release.faces/en/54519/html.bookmark) ... #EurMove

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich: Komisja Europejska ujawnia wewnętrzne dokumenty dotyczące wspólnej polityki rybołówstwa.

Po interwencji Rzecznik Sekretariat Generalny zidentyfikował i udostępnił dziennikarzowi 140 dokumentów. [Rzecznik pochwaliła to działanie](#), zaznaczając, jak ważne jest, żeby obywatele Unii rozumieli, w jaki sposób podejmowane są ważne decyzje mające wpływ na ich życie, szczególnie w czasie kryzysu.

W 2010 r. Jean-Claude Trichet, ówczesny prezes EBC, w piśmie do irlandzkiego ministra finansów wezwał Irlandię do szybkiego działania w celu chronienia jej stabilności finansowej. Kiedy w 2011 r. irlandzki dziennikarz poprosił o dostęp do listu, EBC odmówił jego ujawnienia. EBC argumentował, że musi chronić irlandzką stabilność finansową w kontekście istotnej presji rynkowej i wyjątkowej niepewności. [#4](#)

Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła, że EBC miał prawo nie ujawnić pisma w 2011 r., kiedy dziennikarz wnioskował o wgląd do niego. W tamtym okresie UE była pogrążona w kryzysie finansowym. Od czasu wysłania przez bank tego pisma minęły jednak ponad trzy lata. Ostatecznie [EBC zastosował się do zalecenia Rzecznik Praw Obywatelskich](#), żeby ujawnić to pismo. Rzecznik podkreśliła, że kryzys gospodarczy spowodował ogromne trudności dla Irlandczyków i że obywatele mają prawo do poznania prawdy, nieważne jak nieprzyjemnej. Rzecznik nadal współpracuje z EBC nad poprawą jego polityki i praktyk w obszarach przejrzystości i etyki. [#2](#)

W innej sprawie dotyczącej przejrzystości niemiecki badacz złożył do Rzecznik Praw Obywatelskich skargę, kiedy Komisja odmówiła przyznania mu pełnego dostępu do wniosku dotyczącego nowego rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa. Komisja twierdziła, że pełne ujawnienie wniosku będzie zagrażało jej procesowi decyzyjnemu. [#5](#)

W końcu [Komisja postąpiła zgodnie z zaleceniem Rzecznik](#), żeby ujawnić dokumenty, aczkolwiek dopiero po osiągnięciu porozumienia w sprawie reformy polityki. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła ten wynik, dając jednocześnie do zrozumienia, że w przyszłości oczekuje od Komisji niezwłocznego udostępniania podobnych dokumentów.

2.2. Przejrzystość lobbingu

Bruksela szybko staje się drugim po Waszyngtonie najważniejszym ośrodkiem lobbingu na świecie. Nic więc dziwnego, że w 2014 r. działania Rzecznik Praw Obywatelskich były bardziej skupione na przejrzystości działalności lobbingowej.

W tym kontekście Rzecznik wszczęła z własnej inicjatywy trzy strategiczne dochodzenia, z których dwa związane są z trwającymi negocjacjami w sprawie [transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego](#) (TTIP). Komisja Europejska negocjuje porozumienie w imieniu Unii na podstawie mandatu przyznanego jej przez [Radę UE](#). Jeżeli porozumienie między UE a Stanami Zjednoczonymi zostanie zawarte, spowoduje powstanie największej strefy wolnego handlu w historii. TTIP będzie kształtować przyszłe przepisy i normy w takich obszarach, jak: bezpieczeństwo żywności, motoryzacja, chemikalia, produkty lecznicze, energia, środowisko i miejsce pracy.

W lipcu Rzecznik rozpoczęła dochodzenie w sprawie odmówienia przez Radę UE ujawnienia dyrektyw, które UE wykorzystuje w negocjacjach w sprawie TTIP. Zaczęła również pytać o kroki, jakie Komisja podejmuje w celu zapewnienia przejrzystości i udziału społeczeństwa w negocjacjach w sprawie TTIP. Wcześniej Rzecznik zaproponowała Komisji Europejskiej środki, które ta może podjąć, aby umożliwić szybki dostęp publiczny do dokumentów dotyczących TTIP oraz do szczegółowych informacji na temat spotkań z zainteresowanymi stronami. Istniały obawy związane z odmową ujawnienia dokumentów, nieuprawnionym ujawnieniem dokumentów, opóźnieniami, a także wyraźnie łatwiejszym dostępem niektórych zainteresowanych stron do dokumentów dotyczących TTIP. [#6](#) [#7](#)

W październiku [Rada opublikowała przedmiotowe dyrektywy](#). Wkrótce potem [Komisja ogłosiła, że planuje zwiększyć przejrzystość](#) w obszarze lobbingu, obiecując przyznać szerszy dostęp do innych dokumentów dotyczących TTIP. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła te kroki i ogłosiła propozycje dotyczące sposobu dalszej poprawy przejrzystości negocjacji w sprawie TTIP. [#3](#)

Dochodzenie w sprawie większej przejrzystości negocjacji w sprawie TTIP wszczęte w 2014 r. przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich z własnej inicjatywy. <http://europa.eu/Pd64dG>

Trzecie dochodzenie dotyczy [składu i przejrzystości setek grup ekspertów](#), na których opinii polega Komisja przy opracowywaniu prawodawstwa i kształtowaniu polityki w wielu obszarach – od podatków i usług bankowych po bezpieczeństwo na drogach i produkty lecznicze. Najpierw Rzecznik przeprowadziła konsultacje publiczne, aby określić

The Consumer Voice

One step closer to transparency in [#TTIP](#): [@EUombudsman](#) asks Council and Commission to publish more [#TTIP](#) documents bit.ly/1xDudD8

O krok bliżej do przejrzystości w sprawie TTIP: Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Rady i Komisji o opublikowanie większej liczby dokumentów dotyczących TTIP.

EU TTIP team

[@YiorgosVa](#) [@EUombudsman](#) [@foeeurope](#) we agree that the mandate should be published, too. Thx to [@EUombudsman](#) to recognise our hitherto effort

Zgadamy się, że mandat również powinien zostać opublikowany. Podziękowania dla Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich za docenienie naszych dotychczasowych wysiłków.

#8

TI EU Office

.TI_EU input published
on @EUombudsman
consultation on expert groups
bit.ly/1o5OAVd

Opublikowano opinię biura Transparency International przy UE w ramach konsultacji Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w sprawie grup ekspertów.

stopień zrównoważenia reprezentacji stosownych obszarów wiedzy eksperckiej i interesów w różnych grupach oraz ustalić, czy powołanie członków „działających wyłącznie we własnym imieniu” jest problematyczne i czy grupy pracują w możliwie przejrzystych warunkach. [#8](#)

Obiektem szczególnego zainteresowania jest Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG AGRI). Tworzy 14 grup dialogu obywatelskiego służących jako organy doradcze ds. wspólnej polityki rolnej. Unia Europejska przeznacza ponad jedną trzecią swojego budżetu na ten kluczowy obszar polityki. Dlatego Rzecznik Praw Obywatelskich przygląda się składowi tych grup, chcąc zagwarantować zrównoważoną reprezentację tych różnorodnych gospodarczych i pozagospodarczych grup interesów.

Rzecznik Praw Obywatelskich jest również zaangażowana w debatę wokół [rejestru służącego przejrzystości](#) UE, który utworzono, aby zwiększyć przejrzystość procesu decyzyjnego w UE i aby umożliwić obywatelom dowiedzenie się, kto próbuje wywierać wpływ na decydentów w UE. Rejestr prowadzi wspólnie Parlament i Komisja. Przedsiębiorstwa, firmy konsultingowe, niezależni konsultanci, stowarzyszenia zawodowe, instytucje akademickie, organizacje pozarządowe, organizacje reprezentujące wspólnoty religijne, organizacje reprezentujące władze lokalne, regionalne i gminne oraz inne podmioty lobbujące w instytucjach UE mogą zarejestrować się dobrowolnie. W rejestrze wymienionych jest ponad 7 000 organizacji.

Frans Timmermans

Pierwszy wiceprzewodniczący Komisji, odpowiedzialny za lepsze stanowienie prawa, stosunki międzyinstytucjonalne, praworządność oraz Kartę praw podstawowych.

Rzecznik Praw Obywatelskich pochwaliła Fransa Timmermansa, pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji do spraw lepszego stanowienia prawa, stosunków międzyinstytucjonalnych, praworządności i Karty praw podstawowych, za jego plany działania na rzecz obowiązkowego rejestru. Z zadowoleniem przyjęła również decyzję Komisji z dnia 1 grudnia 2014 r. zobowiązującą wszystkich członków Komisji i pracowników wyższego szczebla do publikowania na stronie Komisji informacji o wszystkich kontaktach i spotkaniach z zainteresowanymi stronami i lobbistami. Rzecznik Praw Obywatelskich chce jednak, żeby rejestr służący przejrzystości został ostatecznie ustanowiony w prawie, a nie pozostawał jedynie porozumieniem instytucjonalnym. [Wezwała również Radę do udziału w rejestrze](#) i zachęciła Komisję do wprowadzenia znacznie silniejszych zachęt dla lobbistów do zarejestrowania się, zgodnie z praktyką Parlamentu.

2.3. Przejrzystość danych z badań klinicznych

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich odegrała kluczową rolę w obszarze przejrzystości danych z badań klinicznych, pomagając w ukształtowaniu proaktywnej polityki przejrzystości Europejskiej Agencji Leków (EMA), którą agencja ta przyjęła w październiku.

W ciągu ostatnich pięciu lat biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich wystosowało ponad tuzin zapytań w sprawie odmowy ujawnienia przez EMA dokumentów dotyczących sposobu regulowania przez tę agencję rynku leków, w tym produktów leczniczych służących do leczenia stwardnienia rozsianego, trądziku, infekcji bakteryjnych i otyłości, i dopuszczania ich do obrotu. W odpowiedzi na interwencję Rzecznika EMA wydawała się gotowa przyjąć proaktywne podejście do przejrzystości i w 2012 r. ogłosiła nową politykę, zezwalając na możliwie najszerszy publiczny dostęp do danych z badań klinicznych.

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wyraziła jednak **zaniepokojenie**, gdy Agencja wydawała się wycofywać z tego działania, gdyż planowała wprowadzenie rygorystycznych wymogów poufności, ograniczenie dostępu do wglądu w trybie *screen only* (tzn. wyłącznie na ekranie) i znaczne ograniczenie korzystania z danych z badań klinicznych. Ostatecznie EMA porzuciła politykę dostępu *screen only*. Dlatego, choć z pewnymi zastrzeżeniami, Rzecznik Praw Obywatelskich z zadowoleniem przyjęła decyzję Agencji z października 2014 r., zgodnie z którą od stycznia 2015 r. publikowane będą sprawozdania z badań klinicznych stanowiące podstawę decyzji podjętych w odniesieniu do produktów leczniczych. Rzecznik Praw Obywatelskich nadal będzie uważnie monitorowała sposób udostępniania przez EMA danych z badań klinicznych, aby upewnić się, że spełnia najwyższe standardy przejrzystości. #9

Rzecznik Praw Obywatelskich również z zadowoleniem przyjęła nowe rozporządzenie UE w sprawie badań klinicznych, które zawiera wymóg udostępniania informacji o badaniach klinicznych, w tym ostatecznie udostępniania ich w internecie. Pogratulowała Parlamentowi, a w szczególności Glenisowi Willmottowi, posłowi do Parlamentu Europejskiego, oraz kontrsprawozdawcom, udanego kierowania wnioskiem w stronę bardzo pozytywnego wyniku.

Rzecznik Praw Obywatelskich poświęciła swoje tradycyjne wydarzenie z okazji „Międzynarodowego Dnia Prawa do Informacji” kwestii przejrzystości danych z badań klinicznych. Wydarzenie nazwano: „Przejrzystość i zdrowie publiczne – na ile dostępne są dane naukowe?”. Wydarzenie to odbyło się

 #9 **Ben Goldacre**
 #AllTrials @EUombudsman asks European Medicines Agency to explain bizarre redactions in trial reports. Vital battle. [ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58319/html.bookmark ...](http://ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58319/html.bookmark)

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich zwróciła się do Europejskiej Agencji Leków o wyjaśnienie dziwnej redakcji sprawozdań z badań. Ważna bitwa.

 #1 **Storify**

Przejrzystość i zdrowie publiczne – na ile dostępne są dane naukowe?
 „Międzynarodowy Dzień Prawa do Informacji” jest obchodzony na całym świecie przez zwolenników dostępu do informacji. W tym roku Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich, Emily O'Reilly, zwróciła uwagę na kwestię przejrzystości danych naukowych w kontekście korzyści dla pacjentów, lekarzy i badaczy.

Wydarzenie zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich z okazji „Międzynarodowego Dnia Prawa do Informacji” w 2014 r.
<http://europa.eu/!XB43uh>

Dochodzenie wszczęte z własnej inicjatywy w 2014 r. przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w sprawie poszanowania praw podstawowych w ramach polityki spójności UE.
<http://europa.eu/!Mj87PD>

#10

ERA Campaign

Excellent initiative by [@EUombudsman](#) to investigate EU cohesion funds spend via a vis respect for fundamental rights ombudsman.europa.eu/en/press/release/faces/en/54420/html.bookmark ...

Wspierała inicjatywa Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, mająca na celu zbadanie wydatków w ramach funduszy UE na rzecz spójności w kontekście poszanowania praw podstawowych.

w dniu 29 września w Parlamencie, w Brukseli. Wzięli w nim udział przedstawiciele EMA, Komisji, Parlamentu, lobbistów, prawnicy, przedstawiciele sektora przemysłu, organizacje pozarządowe, dziennikarze, badacze i aktywiści. Przyciągnęło ono ogółem około 150 uczestników. ►#4 #1

2.4. Prawa podstawowe

W obszarze obowiązków przestrzegania praw podstawowych przez administrację UE Rzecznik Praw Obywatelskich wszczęła w 2014 r. z własnej inicjatywy dwa kluczowe dochodzenia strategiczne. [Jedno z nich dotyczy ochrony praw podstawowych w polityce spójności UE](#). Unia ustanowiła tę politykę, aby stymulować wzrost i tworzenie miejsc pracy, łagodzić skutki zmiany klimatu, przeciwdziałać zależności energetycznej oraz ograniczać ubóstwo i wykluczenie społeczne w słabiej rozwiniętych regionach UE. Polityka ta współfinansowana jest z [europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych](#) (EFSI), którymi zarządzają wspólnie Komisja i państwa członkowskie. Alokacja na EFSI na lata 2014–2020, wynosząca ponad 350 mld EUR, stanowi ponad jedną trzecią budżetu UE na ten okres.

Część z tych funduszy ma pomagać najsłabszym członkom społeczeństwa, ale podniesiono kwestię poszanowania praw podstawowych przy wdrażaniu tej polityki. Powstaje na przykład pytanie, czy pieniądze wykorzystuje się do „instytucjonalizowania” osób niepełnosprawnych, zamiast pomagania w ich integracji? W ramach tego dochodzenia Rzecznik zapytała: W jaki sposób Karta jest stosowana przy wdrażaniu tej polityki; czy Komisja może nałożyć sankcje na państwa członkowskie, które nie przestrzegają praw podstawowych; oraz czy Komisja może zawiesić finansowanie lub odzyskać środki wydane z naruszeniem tych praw? Rzecznik prosiła również innych rzeczników zrzeszonych w [Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich](#) oraz inne organy zajmujące się ochroną praw o przekazanie jej uwag na ten temat. ►#5 #10

W latach 2006–2014 UE zmusiła blisko 13 000 migrantów będących obywatelami państw trzecich i nieposiadających zezwolenia na pobyt na terytorium UE do powrotu do ich państw pochodzenia. [Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej](#) (Frontex) koordynuje i finansuje wspólne działania dotyczące powrotów we współpracy z państwami członkowskimi. W 2013 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wezwała tę agencję do utworzenia mechanizmu rozpatrywania skarg na potencjalne naruszenia praw podstawowych w toku jej działalności.

W 2014 r. Rzecznik kontynuowała pracę w tym ważnym obszarze, badając, [w jaki sposób Frontex zapewnia poszanowanie dobrostanu osób powracających w trakcie lotu](#), na przykład osób chorych lub

w zaawansowanej ciąży. Rzecznik chce się również dowiedzieć, jak można zagwarantować niezależne monitorowanie w trakcie lotu oraz w jaki sposób realizowany jest kodeks postępowania agencji Frontex w zakresie wspólnych działań dotyczących powrotów. Ponieważ rzecznicy praw obywatelskich należą do krajowych organów monitorujących, które współpracują z agencją Frontex przy wspólnych działaniach dotyczących powrotów, Rzecznik poprosiła ich również o przekazanie informacji na temat ich własnych doświadczeń.

2.5. Kwestie etyczne

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrzyła znaczną liczbę skarg dotyczących kwestii etycznych, takich jak konflikt interesów i efekt „drzwi obrotowych” w instytucjach UE. Sformułowanie „efekt »drzwi obrotowych«” oznacza przechodzenie pracowników sektora publicznego na ściśle powiązane z nim stanowiska pracy w sektorze prywatnym, lub odwrotnie.

Rzecznik wielokrotnie podkreślała, że administracja UE powinna stosować „najlepsze standardy” w zakresie zachowań etycznych. W tym kontekście Rzecznik wszczyła dwa strategiczne dochodzenia.

Pierwsze dotyczy sposobu postępowania przez Komisję z przypadkami efektu „drzwi obrotowych”. Rzecznik zbadała skargi pięciu organizacji pozarządowych i przeanalizowała 54 dokumentację Komisji dotyczące przypadków efektu „drzwi obrotowych”. Wykryła szereg niedociągnięć. Nie zawsze było jasne, czy odchodzący urzędnicy zapewнили Komisji wystarczająco szczegółowe informacje, aby mogła podjąć w pełni przemyślane decyzje, ani w jaki sposób Komisja uwzględniła uwagi swoich służb. Rzecznik w szczególności poradziła Komisji, aby przeanalizowała swój sposób postępowania w przypadkach efektu „drzwi obrotowych” w celu unikania konfliktu interesów i naruszenia zaufania publicznego. Wezwała również Komisję do publikowania na swojej stronie internetowej przypadków efektu „drzwi obrotowych” wśród urzędników UE wyższego szczebla. #11

Rzecznik zapytała dziewięć instytucji UE, w tym Komisję, Parlament i Radę, o ich zasady ochrony osób zgłaszających zachowania nieetyczne. Wówczas tylko Komisja posiadała wytyczne dotyczące sygnalizowania nieprawidłowości, ale nie miała przepisów wewnętrznych. Od stycznia 2014 r. regulamin pracowniczy zobowiązuje instytucje UE do wprowadzenia wewnętrznych przepisów dotyczących sygnalizowania nieprawidłowości. Rzecznik chce wiedzieć, w jakim zakresie instytucje konsultowały się z personelem i opinią publiczną w kwestii tych przepisów oraz jak chronią osoby z zewnątrz zgłaszające przypadki zachowań

CEO

NGOs welcome
@EUombudsman ruling:
#EU Commission should
introduce #transparency about
senior #revolvingdoors cases
tinyurl.com/ohkx37j

Organizacje pozarządowe z zadowoleniem przyjmują postanowienie Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich: Komisja Europejska powinna wprowadzić standardy przejrzystości dotyczące przypadków efektu „drzwi obrotowych” wśród personelu wyższego szczebla.

#12

EurActiv

"Whistleblowers play a key role in uncovering serious irregularities," @EUombudsman says: ow.ly/zH1yC - #corruption #fraud #EU

„Osoby zgłaszające przypadki zachowań nieetycznych odgrywają kluczową rolę w ujawnianiu poważnych nieprawidłowości” – twierdzi Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich.

#13

Philippe Wagner

great initiative from @EUombudsman, opening an inquiry into the functioning of the #ECI procedure & @EU_Commission's role/responsibility

Świetna inicjatywa Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, która wszczęła dochodzenie w sprawie funkcjonowania procedury europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz roli/odpowiedzialności Komisji Europejskiej.

#14

ECI Campaign

Strong words on the future of #ECI from @EUombudsman: [ombudsman.europa.eu/en/activities/speech.faces/en/58542/html.bookmark ...](https://ombudsman.europa.eu/en/activities/speech.faces/en/58542/html.bookmark...)

Mocne słowa Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich na temat przyszłości europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

nieetycznych, na przykład wykonawców lub podwykonawców programów i projektów finansowanych przez UE. Aby dać dobry przykład, Rzecznik we współpracy z komitetem pracowniczym swojego biura i inspektorem ochrony danych opracowała wewnętrzne przepisy regulujące sygnalizowanie nieprawidłowości. Opublikowała je, zapraszając wszystkie zainteresowane strony do przesyłania informacji zwrotnych. [#12](#)

2.6. Udział obywateli w procesie decyzyjnym w UE

Rzecznik otrzymuje coraz więcej skarg dotyczących praw obywatelskich, w szczególności prawa do udziału w procesie decyzyjnym w UE. Przykładem udziału obywateli są [konsultacje publiczne Komisji i europejska inicjatywa obywatelska](#) (ECI), dzięki której milion obywateli z co najmniej siedmiu państw członkowskich może wystąpić do [Komisji](#) z wnioskiem o wszczęcie procedury legislacyjnej UE. Ponadto Traktat z Lizbony wymaga, aby instytucje prowadziły „otwarty i regularny dialog ze społeczeństwem obywatelskim”.

Europejska inicjatywa obywatelska rozpoczęła funkcjonowanie w 2012 r., a w 2013 r. Komisji przedłożono pierwszą inicjatywę, nazywaną Right2Water („Prawo do wody”). W ramach tej inicjatywy zaproponowano, żeby nowe prawodawstwo UE nakładało na organy krajowe wymóg zapewnienia obywatelom wystarczającej ilości czystej wody pitnej i urządzeń sanitarnych.

Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r. [poprosiła organizatorów europejskiej inicjatywy obywatelskiej, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne zainteresowane osoby](#) o przesłanie informacji zwrotnych na temat mechanizmu tej inicjatywy. Rzecznik Praw Obywatelskich w szczególności chce zmierzyć skuteczność oprogramowania Komisji do zbierania podpisów online, aby określić, czy kontakty między organizatorami europejskiej inicjatywy obywatelskiej a organami krajowymi są wystarczające i czy w procesie tym uwzględnione są kwestie ochrony prywatności. Rzecznik zaprosiła także do przesyłania pomysłów dotyczących ewentualnych przyszłych zmian w rozporządzeniu w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej. [#13](#) [#14](#)

W marcu, w czasie przygotowań do wyborów do Parlamentu, Rzecznik [zaprosiła obywateli do udziału w interaktywnym wydarzeniu](#) „Twoja lista życzeń dla Europy”. W słuchaniu i przyciąganiu obywateli dołączyli do niej Martin Schulz, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, i José Manuel Barroso,

ówczesny przewodniczący Komisji Europejskiej. Jako unijny strażnik wybrany w celu zapewniania dobrej administracji w Europie, Rzecznik Praw Obywatelskich chce mieć pewność, że Europa wywiąże się z tego, co zapowiedziała – umieści obywateli w samym centrum procesu decyzyjnego.

Ponad 300 osób pojawiło się na tym wydarzeniu. Było ono transmitowane w internecie na żywo. Pytania i sugestie, które uczestnicy kierowali do panelu albo bezpośrednio, albo za pośrednictwem komunikatora Twitter, doprowadziły do opracowania „listy życzeń dla Europy”. ►#6

2.7. Programy i projekty finansowane ze środków UE

Każdego roku do Rzecznik Praw Obywatelskich trafia wiele skarg od firm, organizacji pozarządowych, szkół wyższych, gmin i innych podmiotów prawnych uczestniczących w projektach i programach finansowanych przez UE. Skargi te dotyczą głównie opóźnień w płatnościach, sporów umownych, problemów z zaproszeniami do składania ofert oraz brakiem przejrzystości związanym głównie z odmową udzielenia dostępu do dokumentów i informacji przez instytucje UE.

Rzecznik Praw Obywatelskich na przykład skrytykowała Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) za zatwierdzenie wykluczenia włoskiej firmy z przetargu publicznego na budowę mostu na rzece Sava w Bośni i Hercegowinie. Budowa ta jest częścią większego projektu budowy autostrady łączącej Chorwację z Bośnią i Hercegowiną. Pomimo złożenia oferty najkorzystniejszej cenowo lokalny promotor projektu wykluczył to przedsiębiorstwo ze względu na to, że jego oferta nie była zgodna ze specyfikacją przetargową. g+ #1

Firma odwołała się od tej decyzji do mechanizmu rozpatrywania skarg EBI, gdzie zgodzono się z jej argumentami i zalecono EBI wycofanie wsparcia dla projektu. Kierownictwo EBI jednak zlekceważyło ustalenia poczynione przez swój mechanizm rozpatrywania skarg. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła, że kierownictwo EBI oparło swoją decyzję na błędnej interpretacji dokumentacji przetargowej. Skrytykowała EBI za niewłaściwe administrowanie, ostrzegając, że sprawa ta może podawać w wątpliwość zaangażowanie UE we wzmocnienie państwa prawa w Bośni i Hercegowinie.

Inna sprawa dotyczyła włoskiego przedsiębiorstwa, które otrzymało od Agencji Wykonawczej ds. Konkurencyjności i Innowacyjności (EACI) dotację w wysokości 4 mln EUR na transport materiałów ceramicznych z Włoch do Hiszpanii w sposób bardziej przyjazny dla środowiska niż transport drogowy. Wskutek światowego

Wydarzenie „Twoja lista życzeń dla Europy” zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.
<http://europa.eu/ljM76CF>

#1

**Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich**

[Komunikat prasowy] Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich, Emily O'Reilly, skrytykowała Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) za zatwierdzenie wykluczenia włoskiej firmy z przetargu publicznego na budowę mostu na rzece Sava w Bośni i Hercegowinie. EBI, który finansuje ten projekt, oparł swoją decyzję na błędzie co do prawa i zignorował ustalenia sformułowane w ramach swojego własnego mechanizmu rozpatrywania skarg, z których wynikało, że wykluczenie tej firmy było bezprawne.

#7

Wydarzenie „Po kryzysie? Biznes w Europie” zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.
<http://europa.eu/!jM76CF>

kryzysu gospodarczego i spowodowanego nim nagłego spadku na hiszpańskim rynku nieruchomości popyt na włoską ceramikę jednak drastycznie zmalał. Firma poprosiła o zawieszenie projektu i EACI wyraziła na to zgodę. Ponieważ firma spóźniła się ze złożeniem końcowego wniosku o płatność, Agencja początkowo odmówiła zapłaty żądanej kwoty. Po interwencji Rzecznik Praw Obywatelskich, która ustaliła, jak niekorzystnie kryzys gospodarczy wpłynął na projekt skarżącego, Agencja ostatecznie **wypłaciła przedsiębiorstwu kwotę 2 mln EUR**.

W ciągu 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich także **pomogła rozwiązać spór** między brytyjską organizacją charytatywną a **Agencją Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA)**. Organizacja charytatywna zrealizowała projekt, który EACEA współfinansowała w ramach programu „Młodzież w działaniu”. Agencja odmówiła zatwierdzenia końcowego sprawozdania tej organizacji z projektu, twierdząc, że rezultaty nie są zgodne z projektem wstępnym, i zażądała zwrotu płatności zaliczkowych na łączną kwotę prawie 74 000 EUR. Organizacja charytatywna wniosła skargę do Rzecznik Praw Obywatelskich, argumentując, że odzyskanie środków przez EACEA jest bezprawne i niesprawiedliwe. Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła, że odzyskanie rzeczywiście było bezprawne, ponieważ Agencja nie odrzuciła projektu w odpowiednim terminie. Agencja ostatecznie zaakceptowała propozycje Rzecznik i zobowiązała się do zapłacenia skarżącemu około 50 000 EUR oraz odsetek za opóźnienia w płatnościach.

Rzecznik regularnie konsultuje się ze środowiskiem przedsiębiorstw w sprawie trudności, które napotykają w swoich kontaktach z instytucjami UE. W ramach jednej z takich konsultacji, zatytułowanej: „**Po kryzysie? Biznes w Europie**”, omówiono, jakie działania podejmowane są na poziomie UE, aby pomóc małym, średnim i dużym przedsiębiorstwom. Wydarzenie to odbyło się w lutym w Parlamencie w Brukseli z udziałem wysokiej klasy ekspertów, przyciągając w sumie około 100 uczestników. W broszurze pt. *Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich dla przedsiębiorców*, którą otrzymali uczestnicy, zwięźle przedstawiono wybór istotnych spraw rozpatrzonych przez Rzecznik z pozytywnym skutkiem. ►#7

2.8. Polityka konkurencji UE

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrywała także skargi od firm i innych podmiotów prawnych dotyczące dochodzeń antymonopolowych i innych spraw związanych z polityką konkurencji Komisji.

Jedną z takich skarg złożyła niemiecka firma [Infineon](#). Komisja objęła to przedsiębiorstwo dochodzeniem w sprawie kartelu dotyczącego „układów scalonych do kart inteligentnych” razem z firmami [Philips](#), [Samsung](#) i [Renesas](#), i ostatecznie nałożyła na nie karę grzywny za przynależność do kartelu. Komisja dysponowała elektroniczną kopią wewnętrznej wiadomości e-mail od konkurenta, która, jak twierdziła, była kluczowym dowodem w sprawie Infineon. Przedsiębiorstwo poprosiło o okazanie mu tego dokumentu, ponieważ miało wątpliwości co do jego autentyczności. Komisja udostępniła mu tę wiadomość e-mail dopiero na nieco ponad miesiąc przed ukaraniem kartelu grzywną, mimo że miała tę wiadomość w posiadaniu od sześciu miesięcy. Firma Infineon złożyła skargę do Rzecznik Praw Obywatelskich, twierdząc, że wskutek tego opóźnienia miała zaledwie tydzień na przeprowadzenie złożonego zadania, jakim jest przeanalizowanie wiadomości e-mail pod kątem autentyczności. Wyjaśnienie Komisji dotyczące opóźnienia nie przekonało Rzecznika, która [skrytykowała postępowanie Komisji](#). [#15](#)

#15

A&O Antitrust Group

Infineon's access to rival's email in smart card chips [#cartel](#) probe: [@EUombudsman](#) criticises [@EU_Commission](#) delay goo.gl/k5NC7K

Dostęp Infineon do wiadomości e-mail konkurenta w postępowaniu w sprawie kartelu dotyczącego „układów scalonych do kart inteligentnych”: Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich skrytykowała Komisję Europejską za opóźnienie.

Ile skarg otrzymaliśmy?

23 072

Obywatele, którzy skorzystali
z pomocy Europejskiej Rzecznik
Praw Obywatelskich w 2014 r.

19 170

Porady przekazane
za pośrednictwem
Interaktywnego
przewodnika na stronie
internetowej Rzecznik

2 079

Skargi
zarejestrowane
w 2014 r.

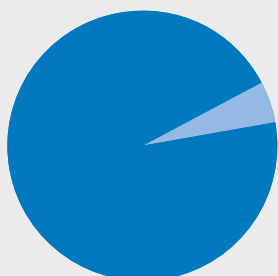
1 823

Prośby o udzielenie
informacji, na które
odpowiedzi udzielili
pracownicy biura
Rzecznik

325

Dochodzenia otwarte
na podstawie skarg

17

Dochodzenia otwarte
z własnej inicjatywy
Rzecznik

387

Zamknięte
dochodzenia
otwarte na
podstawie skarg

13

Zamknięte
dochodzenia
otwarte z własnej
inicjatywy Rzecznik

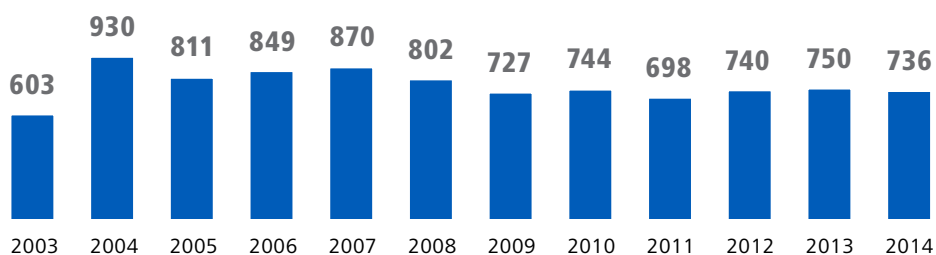
342

Dochodzenia otwarte przez
Europejską Rzecznik Praw
Obywatelskich w 2014 r.

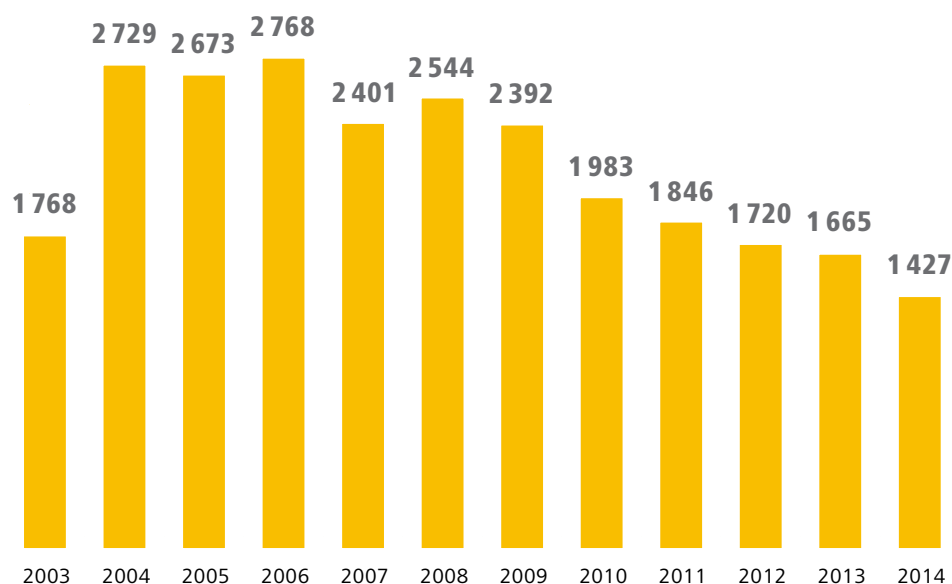
400

Dochodzenia zamknięte przez
Europejską Rzecznik Praw
Obywatelskich w 2014 r.

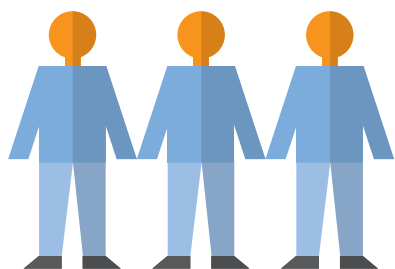
Liczba skarg
objętych mandatem
Europejskiej Rzecznik
Praw Obywatelskich
w latach 2003–2014

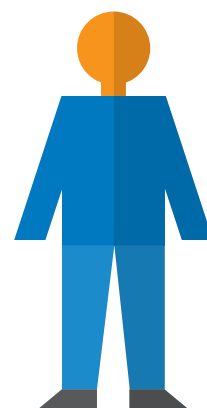
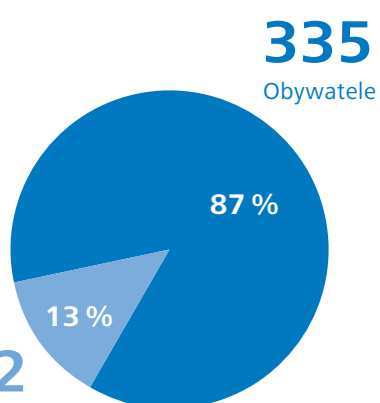
Liczba skarg
wykraczających poza
zakres mandatu
Europejskiej Rzecznik
Praw Obywatelskich
w latach 2003–2014

Źródła skarg
w dochodzeniach zamkniętych
przez Europejską Rzecznik
Praw Obywatelskich
w 2014 r.

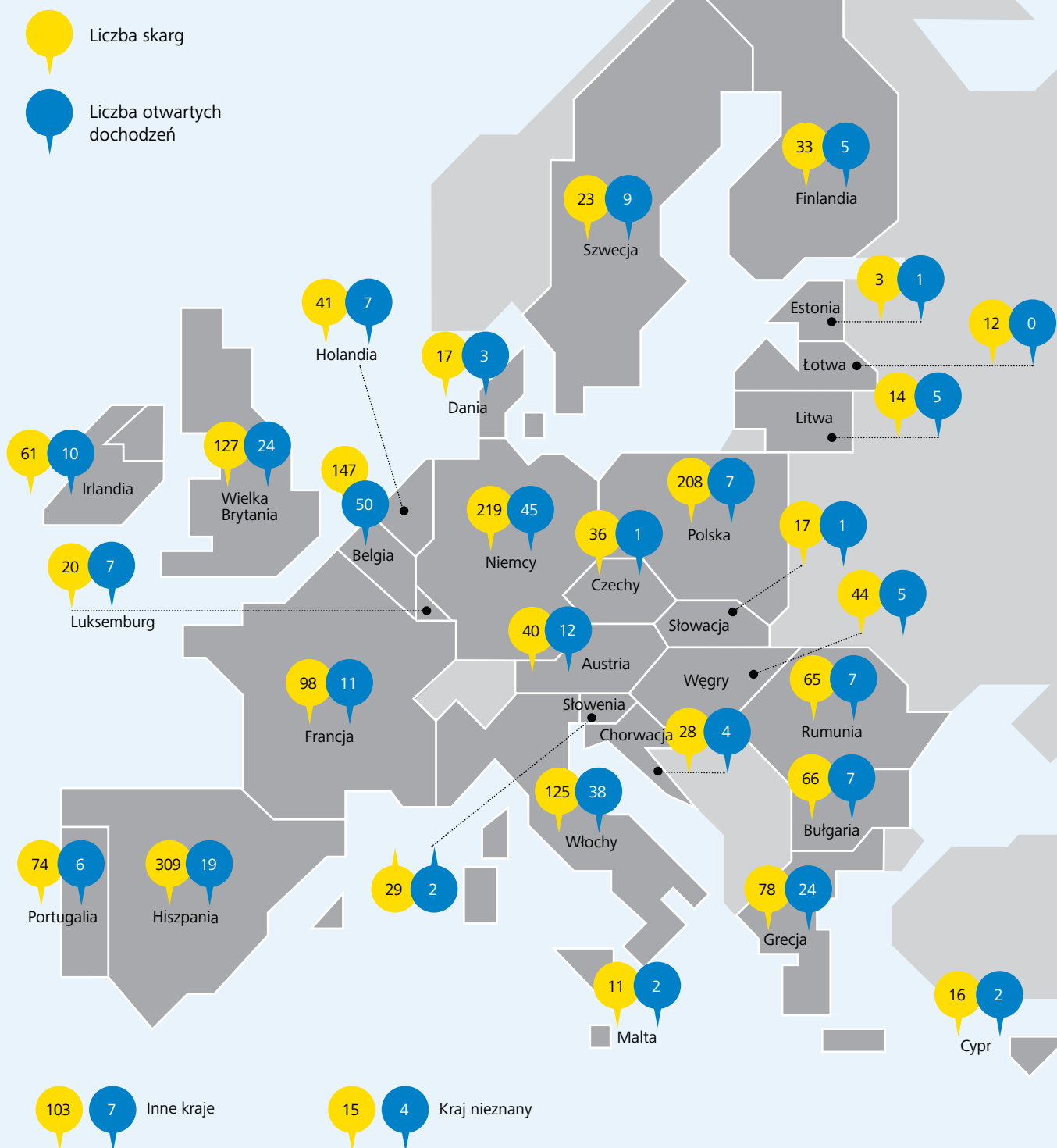
52
Przedsiębiorstwa,
stowarzyszenia i inne
osoby prawne

Ile skarg otrzymaliśmy?

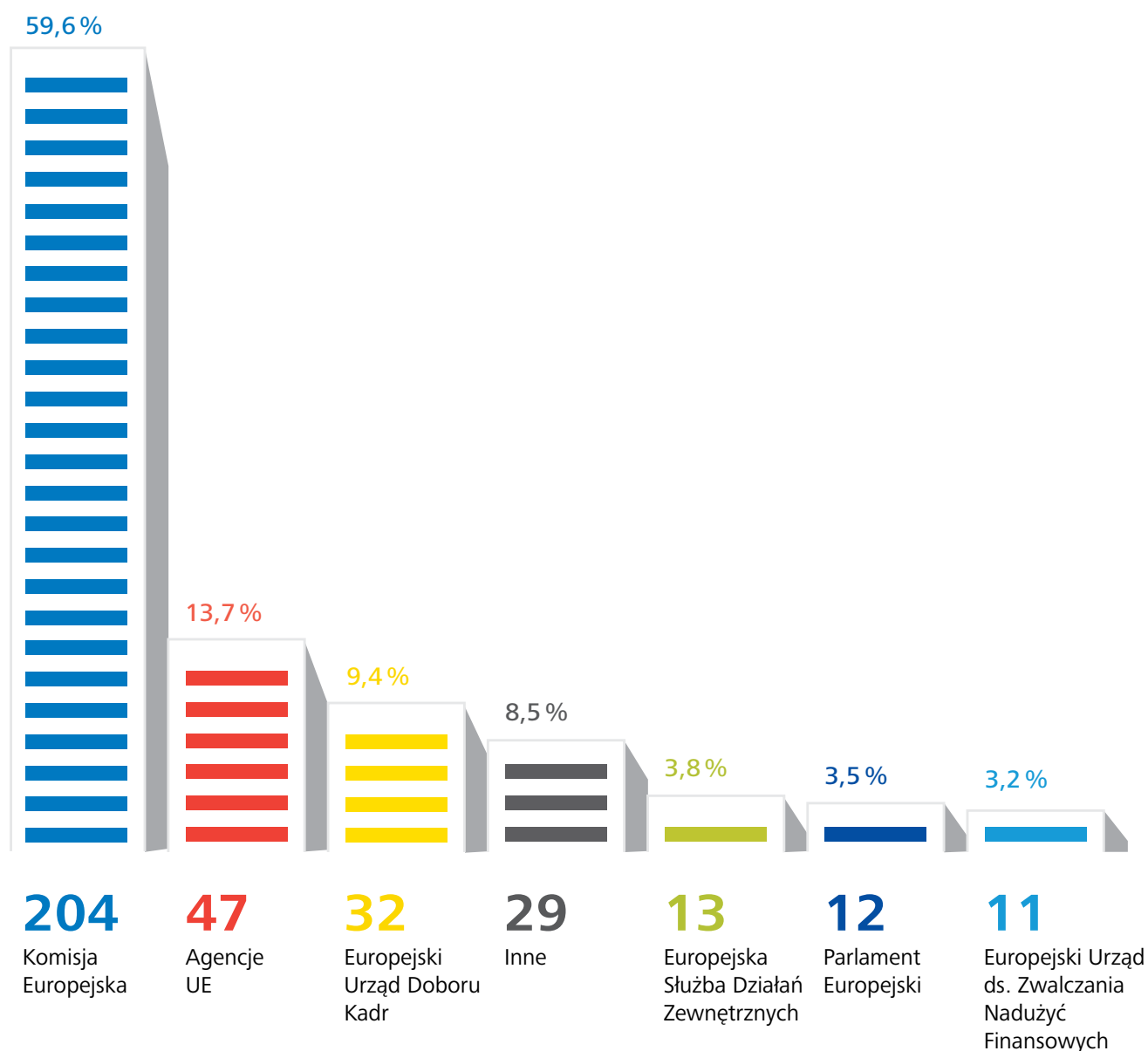
Źródła zarejestrowanych skarg i dochodzeń otwartych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.

Na kogo składano skargi?

Dochodzenia prowadzone przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r. dotyczyły następujących instytucji

Uwaga: Rzecznik wszczęła w 2014 r. jedno dochodzenie z własnej inicjatywy w odniesieniu do więcej niż jednej instytucji, w związku z czym suma powyższych danych procentowych wynosi ponad 100 %.

Kwestie będące przedmiotem dochodzeń zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.

Wnioski o udzielenie informacji i dostępu do dokumentów (przejrzystość)

86 21,5 %

Komisja Europejska jako strażnik traktatów ⁽¹⁾

77 19,3 %

Procedury konkursowe i procedury selekcji (również w odniesieniu do stażystów)

77 19,3 %

Kwestie instytucjonalne i polityka ⁽²⁾

64 16,0 %

Administracja i regulamin pracowniczy

45 11,3 %

Udzielanie zamówień lub dotacji

33 8,3 %

Realizacja zamówień

24 6,0 %

Uwaga: W niektórych przypadkach Rzecznik przeprowadził dochodzenia obejmujące jednocześnie dwie lub więcej kwestii, w związku z czym suma powyższych danych procentowych wynosi ponad 100 %.

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 17 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Komisja „czuwa nad stosowaniem Traktatów i środków przyjmowanych przez instytucje na ich podstawie”.

⁽²⁾ Ten nagłówek obejmuje wszystkie skargi przeciwko instytucjom dotyczące działań związanych z kształtowaniem polityki i ich ogólnym funkcjonowaniem.

Działania podjęte przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w odpowiedzi na skargi złożone w 2014 r.**Wyniki dochodzeń zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.**

Sprawa rozwiązana przez instytucję lub rozwiązanie polubowne

Brak uzasadnienia dla prowadzenia dalszego dochodzenia

Nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

Stwierdzono niewłaściwe administrowanie

Inne

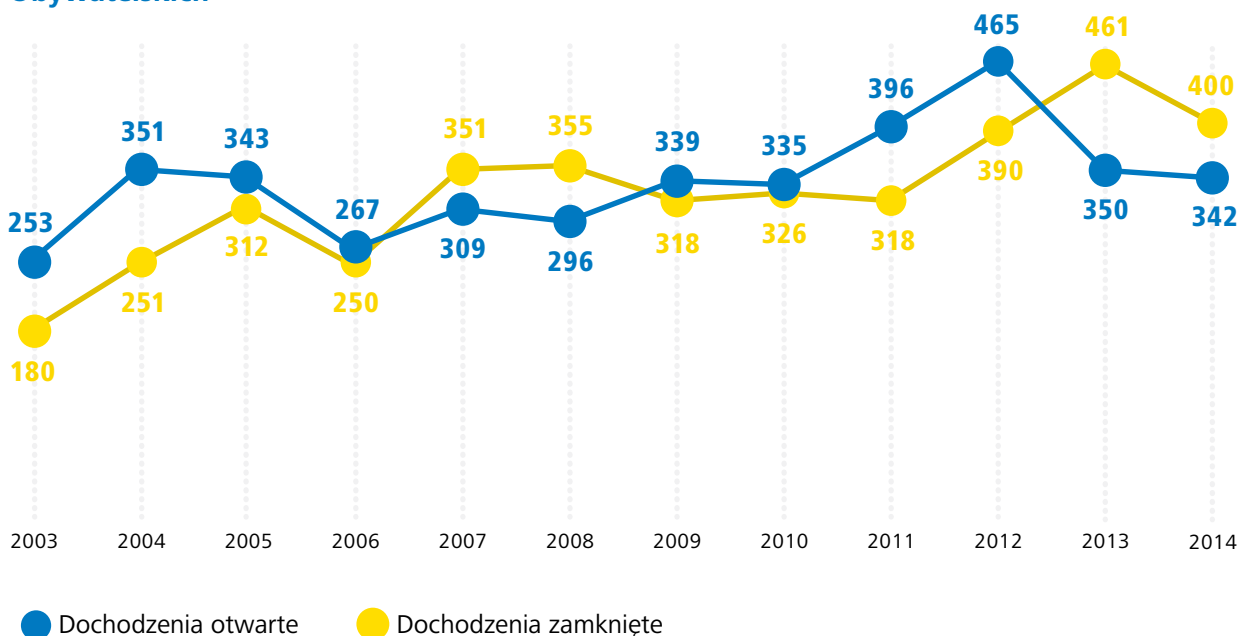
Uwaga: W niektórych przypadkach Rzecznik zamknęła dochodzenie z co najmniej dwóch przyczyn, w związku z czym suma powyższych danych procentowych wynosi ponad 100%.

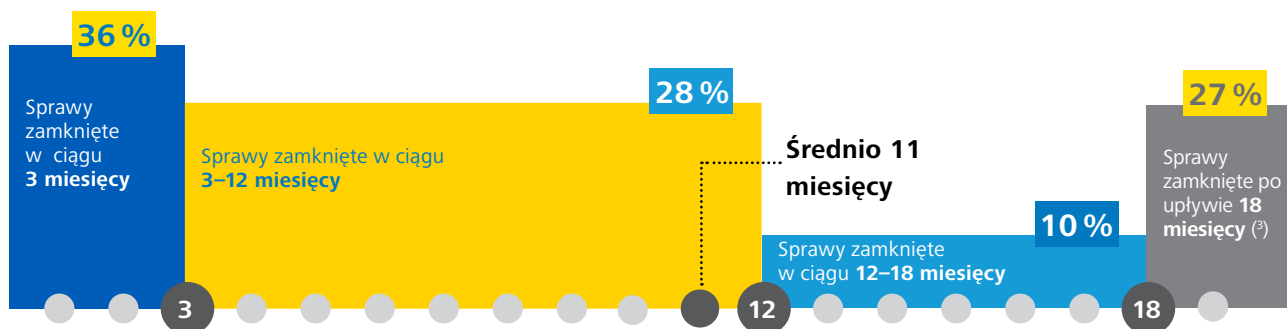
Dochodzenia, w których Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła niewłaściwe administrowanie w 2014 r.

Zmiany w liczbie dochodzeń prowadzonych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Długość trwania postępowania w sprawach zamkniętych przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich w 2014 r.

(*) Niektóre skomplikowane sprawy wymagają wielokrotnych konsultacji ze skarżącym i daną instytucją. W ten sposób urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich nie tylko ustala wszystkie fakty, ale także stara się znaleźć rozwiązanie możliwe do przyjęcia przez obie strony.

Zarówno [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej](#) (TFUE), jak i [Karta praw podstawowych UE](#) gwarantują obywatelom prawo do złożenia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. TFUE upoważnia Rzecznika Praw Obywatelskich do przyjmowania skarg od każdego obywatela Unii Europejskiej lub od każdej osoby fizycznej bądź prawnej, której miejsce zamieszkania lub statutowa siedziba znajduje się w państwie członkowskim Unii.

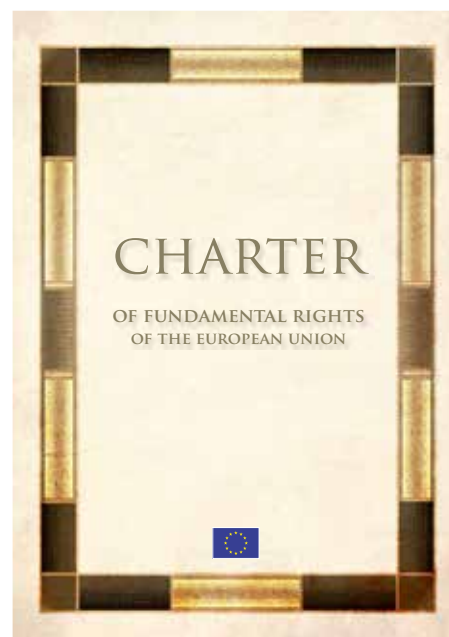
Rzecznik dąży do zapewnienia, aby skargi, których złożenie nie pociąga za sobą żadnych opłat, były rozpatrywane w sposób uczciwy, przejrzysty i w miarę możliwości nieskomplikowany. Skarżący może skontaktować się z Rzecznikiem na różne sposoby, w tym za pośrednictwem bezpiecznego formularza skargi zamieszczonego na stronie internetowej Rzecznika. Rzecznik stara się odpowiedzieć skarżącemu w ciągu czterech tygodni, określając w swojej odpowiedzi sposób, w jaki skarga zostanie rozpatrzona.

Rzecznik bada każdą skargę indywidualnie. Zasada ta obejmuje również skargi, które Rzecznik musi odrzucić, ponieważ ich zakres wykracza poza jej mandat. W takich przypadkach skarżący otrzymuje odpowiedź zawierającą zazwyczaj informację o innych organach, które mogą udzielić mu pomocy w konkretnej sprawie. Rzecznik może również zdecydować o przekazaniu skargi innemu podmiotowi.

Skargi objęte mandatem Rzecznika Praw Obywatelskich są w pierwszej kolejności rozpatrywane przez wyspecjalizowany personel prawny. Każdy skarżący zostaje przypisany konkretnej osobie, która staje się osobą do kontaktu w danej sprawie.

Jeżeli skarga nie spełnia kryteriów dopuszczalności lub istnieją niewystarczające podstawy do rozpatrzenia skargi, która w innych okolicznościach byłaby dopuszczalna, Rzecznik wyjaśnia swoją decyzję i udziela skarżącemu odpowiedniej porady, jeżeli jest to możliwe i właściwe.

Jeśli Rzecznik uzna, że należy wszcząć dochodzenie, uważnie bada złożoną skargę w celu ustalenia, czy może ona zostać rozpatrzona w drodze procedury uproszczonej, na przykład telefonicznie. Rzecznik może również podjąć decyzję o wszczęciu dochodzenia służącego pobieżnej kontroli akt oraz wydać wniosek na temat danej sprawy.

Przeprowadzenie pełnego dochodzenia jest konieczne w przypadkach, gdy skarga charakteryzuje się dużą złożonością lub wymaga zaangażowania wielu specjalistycznych działów instytucji, której dotyczy.

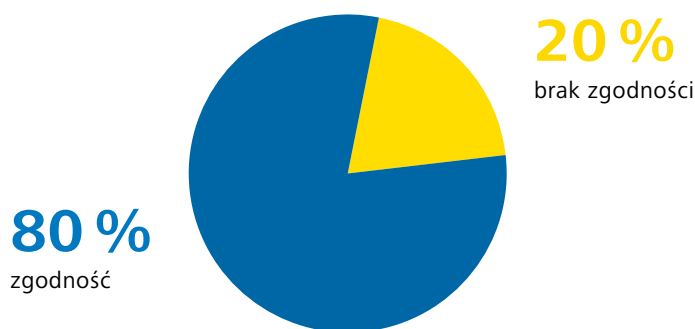
Jeżeli ustalenia są na korzyść skarżącego, Rzecznik Praw Obywatelskich dysponuje kilkoma możliwościami działania. Może zaproponować rozwiązanie polubowne, które zadowoli skarżącego, lub wydać zalecenie wstępne, w którym zwraca się do instytucji z prośbą o skorygowanie niewłaściwego administrowania. Jeśli nie jest możliwe wypracowanie rozwiązania, Rzecznik może wystosować uwagi krytyczne. Rzecznik ma również prawo wszczynać dochodzenia z własnej inicjatywy. Korzystając z tego uprawnienia, Rzecznik może zbadać problemy, które noszą znamiona problemów systemowych w instytucjach UE. Ponadto Rzecznik może korzystać z tego uprawnienia w celu zbadania ewentualnego przypadku niewłaściwego administrowania, który wskaże osoba spoza Unii Europejskiej. Każdego roku Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje tysiące skarg od obywateli, organizacji pozarządowych, firm i innych organizacji. Personel Rzecznika Praw Obywatelskich stara się, by każda skarga była rozpatrywana szybko, rzetelnie i sprawnie.

Rozdział 8

Przestrzeganie propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich publikuje każdego roku sprawozdanie zawierające wyczerpujący opis tego, jak instytucje UE odpowiedziały na jej propozycje mające na celu usprawnienie dobrego administrowania. Są to propozycje polubownego załatwienia sprawy, projekty zaleceń, dodatkowe uwagi, uwagi krytyczne i sugestie.

**Zgodność z propozycjami
Europejskiego Rzecznika Praw
Obywatelskich w 2013 r.**

Do tej pory instytucje zastosowały się do 80 % propozycji Rzecznika Praw Obywatelskich. W czterech przypadkach na pięć instytucje stosują się do tego, o co prosi Rzecznik. Sprawozdanie zatytułowane *Eliminowanie nieprawidłowości: reakcje instytucji UE na propozycje Rzecznika w 2013 r.* potwierdza tę tendencję. Jak dowodzi to sprawozdanie, poziom zgodności może znacznie się różnić w zależności od instytucji – od 100 % w niektórych przypadkach do 25 % w najgorszym przypadku. Największy odsetek dochodzeń prowadzonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczy Komisji, co wynika z jej wielkości w administracji UE. W 2013 r. poziom zgodności Komisji z propozycjami Rzecznika spadł do 73 % z 84 % w 2012 r.

Sprawozdanie wskazuje na to, że instytucje osiągnęły prawdziwe postępy w różnych obszarach – od etyki po środowisko oraz od przetargów po przejrzystość – co przynosi korzyści obywatelom. Rzecznik Praw Obywatelskich jest zdecydowana zapewnić, we współpracy ze wszystkimi instytucjami UE, aby poziom zgodności z jej propozycjami wzrósł jeszcze bardziej.

Raport za rok 2014 będzie dostępny jesienią 2015 r.

9.1. Parlament Europejski

W dniu 15 września 2014 r. Emily O'Reilly przedstawiła Martinowi Schulzowi swoje sprawozdanie roczne za 2013 r.

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich przywiązuje ogromną wagę do relacji z [Parlamentem Europejskim](#). W 2014 r. Rzecznik indywidualnie spotkała się z ponad 50 posłami do Parlamentu Europejskiego ze wszystkich najważniejszych ugrupowań, aby omówić różne kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. Ponadto spotkała się z różnymi delegacjami politycznymi i krajowymi, takimi jak delegacja z [Komisji Petycji](#) Parlamentu Europejskiego. Wystąpiła przed Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Komisją Kontroli Budżetowej, Podkomisją Praw Człowieka oraz Komisją Petycji.

9.2. Komisja Petycji

Rzecznik Praw Obywatelskich utrzymuje ścisłe kontakty robocze z Komisją Petycji, aby pomóc UE odpowiadać w możliwie najlepszy sposób na obawy jej obywateli i mieszkańców. Podczas gdy Rzecznik Praw Obywatelskich zajmuje się skargami przeciwko instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym UE, Komisja Petycji zajmuje się petycjami w odniesieniu do obszarów działalności UE w całej Europie. W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich

pracowała z nową przewodniczącą, Cecilą Wikström, posłanką do Parlamentu Europejskiego, a także ze wszystkimi ugrupowaniami politycznymi, aby pomóc UE stać się bardziej nastawioną na pomoc i dostępną dla zwykłych obywateli i mieszkańców Europy. #16

9.3. Komisja Europejska

Relacje Rzecznik Praw Obywatelskich z [Komisją Europejską](#) mają kluczowe znaczenie, biorąc pod uwagę jej wielkość w administracji UE oraz to, że jest przedmiotem największej liczby skarg. Rzecznik pochwaliła nową Komisję za wysiłki na rzecz poprawy przejrzystości jej prac, zwłaszcza w kontekście przejrzystości lobbingu. Budowanie relacji jest jednym z priorytetów Rzecznik Praw Obywatelskich na wszystkich szczeblach Komisji. W 2014 r. Rzecznik spotkała się z kilkoma dyrektorami i kierownikami działów Komisji. W ciągu tego roku kontynuowano także regularne comiesięczne spotkania na szczeblu dyrektorów. Rzecznik oczekuje spotkania z nowym przewodniczącym Komisji na początku 2015 r.

#16

Beatriz Becerra

#Transparency, efficiency, EU institutions legitimacy: "The strength of @EUombudsman depends on relationship with @Europarl_EN @EP_Petitions"

Przejrzystość, efektywność, legitymacja instytucji UE: „Siła Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zależy od relacji z Parlamentem Europejskim i Komisją Petycji”.

9.4. Inne instytucje i agencje UE

Poszczególne instytucje i agencje UE mogą charakteryzować się odmienną kulturą instytucjonalną i administracyjną. Ważne jest zatem nawiązanie i utrzymanie dobrych kontaktów roboczych między nimi a Rzecznikiem Praw Obywatelskich. W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich spotkała się między innymi z dyrektorem ds. operacyjnych [Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych](#), [Europejskim Inspektorem Ochrony Danych](#), prezesem [Europejskiego Banku Centralnego](#), dyrektorem [Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej](#) oraz prezesem [Europejskiego Banku Inwestycyjnego](#). Rzecznik wykorzystuje te spotkania, aby wspierać swoje cele strategiczne, polegające na zwiększeniu znaczenia, wpływu i widoczności instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a także w celu zapewnienia, aby różne instytucje i agencje UE przestrzegały najlepszych standardów administracji publicznej.

9.5. Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych

Rzecznik Praw Obywatelskich współpracuje z organizacjami międzynarodowymi, takimi jak [Organizacja Narodów Zjednoczonych](#), w szczególności w zakresie praw człowieka,

opierając się na [Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych](#). Unijne ramy tej konwencji weszły w życie w styczniu 2011 r. Rzecznik chroni, wspiera i monitoruje wdrażanie przepisów Konwencji na poziomie instytucji UE. Rzecznik odgrywa tę rolę, działając równolegle z [Parlamentem Europejskim](#), [Komisją Europejską](#), [Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej](#) oraz z [Europejskim Forum Osób Niepełnosprawnych](#). W 2014 r. te podmioty odpowiedzialne za ramy unijne wzięły udział w jednym spotkaniu. Zorganizowały także spotkanie z organami ds. monitorowania z państw członkowskich. Od marca oddelegowany urzędnik krajowy wspiera i wzmacnia zespół Rzecznika w kwestiach związanych z niepełnosprawnością.

Na instytucjach UE spoczywa wymóg, by: uczyniły swoje usługi dostępnymi dla osób niepełnosprawnych; osoby niepełnosprawne miały dostęp do informacji pochodzących z instytucji oraz do środków komunikacji z tymi instytucjami; środowisko pracy w instytucjach UE było otwarte, sprzyjające włączeniu społecznemu i dostępne dla osób niepełnosprawnych; oraz aby osoby niepełnosprawne mogły efektywnie i w pełni uczestniczyć w życiu publicznym i politycznym.

W 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrzyła skargę, w której podniesiono zarzut, że portal internetowy [Europass CV](#) jest niedostępny dla osób z wadami wzroku. Portal ten prowadzony jest przez [Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego](#), które obecnie opracowało plan działania na rzecz poprawy dostępności portalu. Rzecznik Praw Obywatelskich z zadowoleniem przyjęła to posunięcie i będzie nadal monitorowała tę sprawę. Wysłała skarżącemu wersję audio swojej decyzji i opublikowała ją na swojej stronie internetowej.

W celu zapewnienia, aby osoby z wadami wzroku i inne osoby mogły korzystać z dostępu do dokumentów na stronie internetowej Rzecznik Praw Obywatelskich, w 2014 r. Rzecznik opracowała publiczny rejestr dokumentów. Skoncentrowała się również na komunikacji prostym językiem oraz na udostępnianiu decyzji w wersji z dużą czcionką lub w wersji audio.

Skargi przekazane innym instytucjom i organom; skarżący, którym Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich poleciła kontakt z innymi instytucjami i organami w 2014 r.

Członek Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich

Komisja Europejska

Inne instytucje i organy

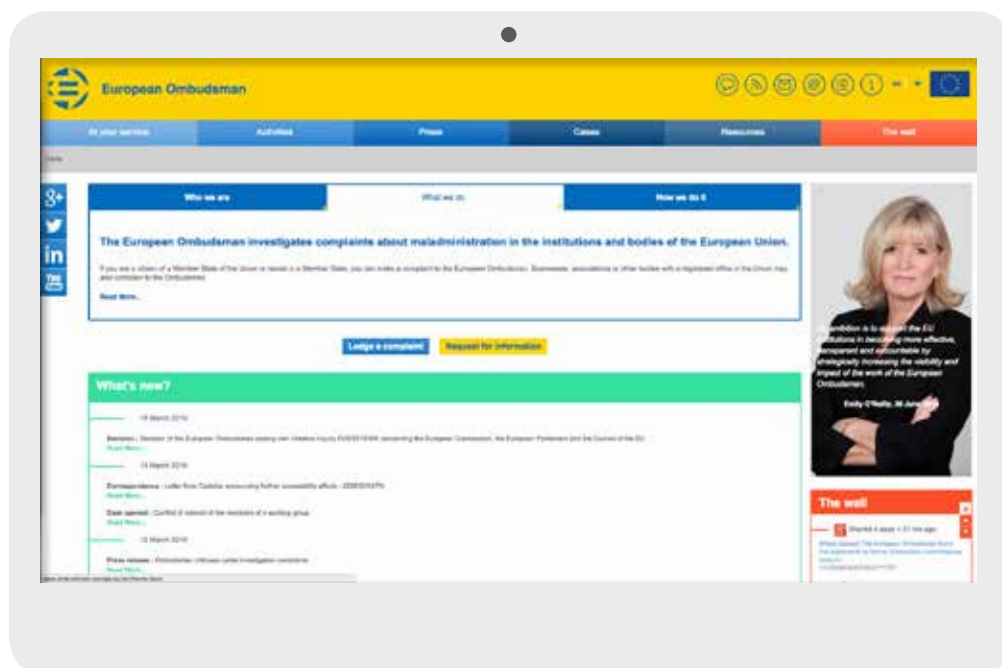
Uwaga: W niektórych sprawach Rzecznik Praw Obywatelskich udzieliła skarżącemu porady więcej niż jednego rodzaju, w związku z czym suma podanych powyżej danych procentowych wynosi ponad 100 %.

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich ściśle współpracuje z różnymi sieciami, dzięki czemu skargi zgłaszane przez obywateli i dotyczące przepisów prawa UE mają być rozpatrywane szybko i skutecznie.

Wielu skarżących zwraca się do Rzecznika Praw Obywatelskich z problemami związanymi z administracją krajową, regionalną i lokalną. Mandat Rzecznika nie obejmuje rozpatrywania tego rodzaju skarg, które często dotyczą domniemanego naruszenia prawa UE przez państwa członkowskie. Z takimi sprawami najlepiej zwrócić się do krajowych lub regionalnych rzeczników praw obywatelskich działających w ramach [Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich](#). [Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego](#) również jest pełnoprawnym członkiem Sieci. Jednym z celów Sieci jest ułatwienie szybkiego przekazywania skarg do właściwego podmiotu: krajowego lub regionalnego rzecznika praw obywatelskich, podobnego organu lub Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego.

Sieć obejmuje obecnie prawie 100 biur zlokalizowanych w 36 państwach europejskich. Obejmuje ona krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich oraz podobne

Interaktywny przewodnik Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga 20 000 obywateli rocznie skontaktować się z odpowiednim organem, będącym w stanie rozwiązać ich problem.

organy państw członkowskich UE, państwa kandydujące do członkostwa w Unii Europejskiej i inne kraje należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i Komisję Petycji Parlamentu Europejskiego.

Sieć stanowi przydatny mechanizm wymiany informacji na temat przepisów prawa UE i najlepszych praktyk za pośrednictwem seminariów, ukazującego się dwukrotnie w ciągu roku (obecnie co kwartał w postaci elektronicznej) biuletynu, dyskusji i Ekstranetu umożliwiającego wymianę dokumentów.

#17

Alison Moulds

Thanks @EUombudsman for a fantastic Liaison Seminar for the European Network of Ombudsmen. Was great to take part & represent @PHSOmbudsman

Dziękuję Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich za fantastyczne seminarium łącznikowe dla Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Obywatelskich. Wspaniale było wziąć w nim udział i reprezentować Rzecznika Praw Obywatelskich ds. Parlamentarnych i Zdrowotnych.

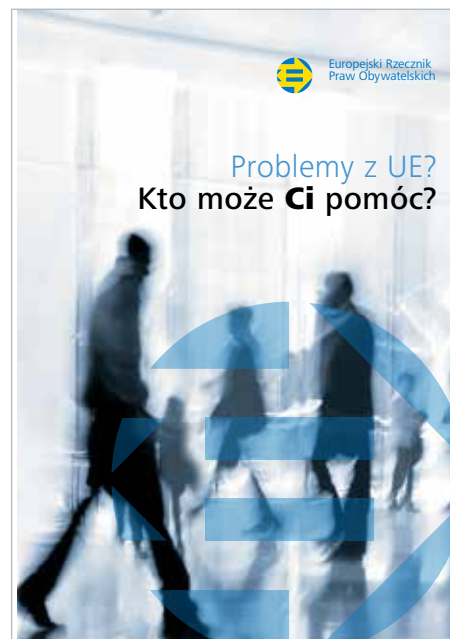
W 2014 r. dyskusje dotyczyły przede wszystkim roli rzeczników w badaniu skarg składanych przez personel wojskowy; pozwów wniesionych przeciwko instytucjom rzecznika przez obywateli niezadowolonych z odpowiedzi tych instytucji na ich skargi oraz dwujęzycznej edukacji dla dzieci z mniejszości narodowych. #17

W 2014 r. Sieć zorganizowała dwa seminaria. W czerwcu Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich i **Rzecznik Praw Obywatelskich Walii** (Wielka Brytania) wspólnie zorganizowali **dziewięć seminarium regionalne Sieci**. Odbędzie się ono w Cardiff i poświęcone było tematowi „Rzecznicy praw obywatelskich i komisje petycji: głosy osób pozbawionych głosu”. Główne omówione obszary obejmowały: promowanie praw osób młodszych; starzenie się społeczeństwa; osoby niepełnosprawne oraz prawo do wysokiej jakości opieki zdrowotnej i społecznej. Dwa miesiące wcześniej Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich

zorganizowała **dziewiąte seminarium łącznikowe Sieci** w Strasburgu. Podczas tego seminarium badano sposoby poprawienia usług, które biuro Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich świadczy Sieci; sposoby zwiększenia widoczności, wpływu i znaczenia Sieci; rolę mediów społecznościowych w zwiększaniu widoczności Sieci oraz rolę rzeczników jako strażników przejrzystości i dostępu do informacji.

W niektórych przypadkach Rzecznik może uznać za stosowne przekazanie skargi do **Komisji Europejskiej**, **SOLVIT-u** lub **Twojej Europy – Porady**. SOLVIT to sieć utworzona przez Komisję, aby pomóc tym, którzy napotykają trudności, próbując korzystać ze swoich praw na rynku wewnętrznym Unii. Twoja Europa – Porady to inna sieć obejmująca swoim zasięgiem obszar całej UE, utworzona przez Komisję jako organ świadczący usługi doradztwa na rzecz obywateli w zakresie życia, pracy i podróżowania w UE. Przed przekazaniem skargi lub udzieleniem porady skarżącemu pracownicy biura Rzecznik Praw Obywatelskich dokładają wszelkich starań, aby ustalić, który urząd będzie najbardziej właściwy do udzielenia pomocy.

W publikacji wydanej przez biuro Rzecznika Praw Obywatelskich zatytułowanej **Problemy z UE? Kto może Ci pomóc?** zawarto więcej informacji na temat alternatywnych metod dochodzenia roszczeń.

11.1. Budżet

Budżet Rzecznika Praw Obywatelskich stanowi oddzielny rozdział ogólnego budżetu Unii Europejskiej. Dzieli się na trzy tytuły. Tytuł 1 obejmuje płace, dodatki oraz inne koszty związane z personelem. Tytuł 2 dotyczy budynków, umeblowania, wyposażenia i innych wydatków operacyjnych. Tytuł 3 obejmuje wydatki związane z wykonywaniem przez instytucję jej ogólnych zadań. W 2014 r. suma środków przyznanych wyniosła 9 857 002 EUR.

W celu zapewnienia efektywnego zarządzania zasobami oddanymi do dyspozycji Rzecznika audytor wewnętrzny Robert Galvin przeprowadza regularne kontrole systemu kontroli wewnętrznej i operacji finansowych biura. Podobnie jak inne instytucje UE, instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest kontrolowana przez [Trybunał Obrachunkowy](#).

11.2. Korzystanie z zasobów

Każdego roku Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje [Roczny plan zarządzania](#), w którym określa konkretne działania, jakie jego biuro musi podjąć w celu urzeczywistnienia priorytetów instytucji. Roczny plan zarządzania na 2014 r. był ostatnim, który opierał się na przyjętej przez Rzecznika Praw Obywatelskich [Strategii na lata 2009–2014](#).

Zespół Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich.

11.3. Zespół Rzecznik Praw Obywatelskich

Instytucja posiada wysoko wykwalifikowany i wielojęzyczny personel. Dzięki temu może rozpatrywać skargi dotyczące niewłaściwego administrowania w 24 językach urzędowych UE i podnosić świadomość społeczną na temat pracy Rzecznika. W 2014 r. w planie zatrudnienia biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich przewidziano 67 stanowisk.

Pełny i regularnie aktualizowany wykaz pracowników oraz szczegółowe informacje na temat struktury urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich i zadań każdej sekcji są dostępne na stronie internetowej Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich (www.ombudsman.europa.eu) w 24 językach urzędowych UE. ►#8

Kontakt z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich

Adres

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F-67001 Strasbourg Cedex

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

Faks

+33 (0)3 88 17 90 62

E-mail

eo@ombudsman.europa.eu

W internecie

Strona internetowa: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Wizyty

Osoby, które pragną osobiście udać się do biura Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w Brukseli lub Strasburgu, proszone są o wcześniejszy kontakt.

Niniejsze *Sprawozdanie roczne* opublikowano w internecie pod adresem:

www.ombudsman.europa.eu

© Unia Europejska, 2015

Wszystkie fotografie, nagrania wideo i ilustracje © Unia Europejska, chyba że zaznaczono inaczej.

Powielanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wydrukowano czcionkami FrutigerNext i Palatino.

Print ISBN 978-92-9212-768-8 . ISSN 1725-9770 . doi:10.2869/984966 . QK-AA-15-001-PL-C

EPUB ISBN 978-92-9212-750-3 . ISSN 1830-6934 . doi:10.2869/772301 . QK-AA-15-001-PL-E

PDF ISBN 978-92-9212-759-6 . ISSN 1830-6934 . doi:10.2869/39932 . QK-AA-15-001-PL-N

Aby otrzymać wersję niniejszej publikacji napisaną większą czcionką, należy skontaktować się z biurem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Na żądanie udostępniona zostanie również wersja audio.